

Our Midrash, Part 1: Noach before, Noach after

1. Midrash, Bereishit Rabbah 30:4

אלה תולדות נח נח

א"ר אבא בר כהנא כל מי שנכפל שמו יש לו בעולם הזה ויש לו בעולם הבא.

• אתיבון ליה: והכתיב 'טרח' 'טרח', א"כ יש לו חלק בעולם הזה ולעולם הבא?

○ א"ל אף היא לא תברא

○ דא"ר יודן בשם רבי אבא בר כהנא

▪ (בראשית טו) ואתה תבוא אל אבותיך בשלום, בשרו שיש לאביו חלק בעוה"ב.

▪ (שם) תקבר בשיבה טובה, בשרו שישמעאל עושה תשובה.

"These are the generations of Noach, Noach"

Rabbi Abba bar Kahana said: Whenever a person's name is doubled, he has a portion in this world and the next.

- They challenged him: Bereishit 11:27 says "Terach, Terach," so does that mean he has a portion in this world and the next?
 - He replied: This does not break the idea.
 - As Rabbi Yudan cited Rabbi Abba bar Kahana:
 - Bereishit 15:15 says, "You [Avraham] will come to your ancestors in peace." He informed Avraham that his father would have a portion in the next world.
 - Bereishit 15:15 says, "You will be buried at a good age." He informed Avraham that Yishmael would repent.

Is that what a doubled name means?

2. Midrash, Bereishit Rabbah 56:7

תני רבי חייא לשון חיבה לשון זירוז.

אמר ר' אלעזר בן יעקב: אמר לו ולדורות, אין דור שאין בו כאברהם ואין דור שאין בו כיעקב ואין דור שאין בו כמשה ואין דור שאין בו כשמואל

Rabbi Chiya taught: An expression of affection, an expression of urging.

Rabbi Eliezer ben Yaakov said: G-d spoke to him and [in the second mention of his name] to subsequent generations. There is no generation which lacks an Avraham, there is no generation which lacks a Yaakov, there is no generation which lacks a Moshe, and there is no generation which lacks a Shemuel.

3. Ramban, Commentary to Bereishit 1:1

ונתן רבי יצחק טעם לזה, כי התחילה התורה בבראשית ברא אלקים וספור כל ענין היצירה עד בריאת אדם, ושהמשילו במעשה ידיו וכל שת תחת רגליו, וגן עדן שהוא מבחר המקומות הנבראים בעולם הזה נעשה מכון לשבתו, עד שגירש אותו חטאו משם, ואנשי דור המבול בחטאם גורשו מן העולם כולו, והצדיק בהם לבדו נמלט הוא ובניו, וזרעם חטאם גרם להם להפיצם במקומות ולזרותם בארצות, ותפשו להם המקומות למשפחותם בגוייהם כפי שנזדמן להם...

Rabbi Yitzchak explained that the Torah began with "In the beginning, G-d created," and the story of Creation until the creation of Man. G-d gave him control of His creations and put everything under his feet. The Garden of Eden, the choicest of places created in this world, was the place where Man would rest until his sin chased him out. The generation of the Flood was chased out of the world entirely due to their sins, and the righteous one among them escaped with his children. The sins of their descendants caused G-d to scatter them, and they settled places for their families and nations as occurred for them...

Side notes: Terach and Yishmael

4. Midrash Tanchuma Shemot 15

ולא מת אברהם אבינו עד שנתבשר ממעשה טרח אביו שעשה תשובה

Our father Avraham did not die before he was informed of his father Terach's actions, that he had repented.

5. Midrash, Bereishit Rabbah 53:14

קפצו מלאכי השרת לקטרגו, אמרו לפניו רבון העולמים אדם שהוא עתיד להמית את בניך בצמא אתה מעלה לו באר?
אמר להם: עכשיו מה הוא, צדיק או רשע? אמרו לו: צדיק. אמר להם: איני דן את האדם אלא בשעתו! קומי שאי את הנער.

The malachim leapt to argue against [Yishmael's] survival, saying, 'Master of the Universe! You would provide a well for this man who is going to murder Your children with thirst?'

G-d replied: What is he now – righteous or wicked?

They said: Righteous.

He told them: I only judge a man based upon his moment! Rise, and take the youth...

6. Midrash, Vayyikra Rabbah 26:7

א"ר איבו, למדתך תורה דרך ארץ שלא יהא אדם יוצא לדרך בפחות משנים שאם יצא סופו נעשה עבד לעבדו, דא"ר איבו שני בני אדם נהגו בדרך ארץ, אברהם ושאוול. באברהם מהו אומר? וישכם אברהם בבקר ויקח את שני נעריו עמו. ומי היו? ישמעאל ואליעזר. בשאוול מהו אומר...

Rabbi Eivo said: The Torah teaches you proper conduct, that one should not travel with fewer than two escorts, lest he ultimately become his servant's servant [due to betrayal]. Two people conducted themselves properly, Avraham and Shaul. Regarding Avraham it says, 'And he woke early in the morning and took his two youths with him' – Who were they? Yishmael and Eliezer. Regarding Shaul...

7. Talmud, Bava Batra 16b

ישמעאל עשה תשובה בחיי אביו, שנאמר ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו. ודילמא דרך חכמתן קא חשיב להו? אלא מעתה, ויקברו אותו עשו ויעקב בניו מאי טעמא לא חשיב להו דרך חכמתן? אלא מדאקדמיה אדבורי אדבריה, ומדאדבריה שמע מינה תשובה עבד בימיו.

Yishmael repented during his father's lifetime, as it is written, 'And Yitzchak and Yishmael, his sons, buried him.' [Placing Yitzchak first indicates that Yishmael showed respect to his righteous younger brother.]

But perhaps the Torah simply listed them based upon their wisdom [and, in fact, Yishmael showed no such respect to Yitzchak]? If that were true, then [at Yitzchak's burial] why did the Torah say, 'And Esav and Yaakov, his sons, buried him?' Why did it not list them based upon their wisdom?

Rather, from the fact that the text put Yitzchak first, Yishmael must have placed him first. We learn from here that he repented during his father's lifetime.

Our Midrash, Part 2: The Name Itself

8. Midrash, Bereishit Rabbah 30:5

ה"אלה תולדות נח נח

אתמהא, לא הוה צריך קרא למימר אלא "אלה תולדות נח שם"! אלא:

- נייחא לו, נייחא לעולם,
- נייחא לאבות, נייחא לבנים,
- נייחא לעליונים, נייחא לתחתונים,
- נייחא בעוה"ז, נייחא לעולם הבא.

⁵"These are the generations of Noach, Noach"

This is perplexing! It needed to state only, "These are the generations of Noach, Shem!" But rather:

- Relief for him, relief for the world;
- Relief for ancestors, relief for descendants;
- Relief for the upper realms, relief for the lower realms;
- Relief for this world, relief for the next world.

9. Bereishit 5:29

ויקרא את־שמו נח לאמר זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן־הָאָדָמָה אֲשֶׁר אָרַרָהּ ד':

And he named him Noach, saying, "This will comfort us from our deeds and the strain of our hands, from the land that Gd has cursed."

10. Midrash, Bereishit Rabbah 25:2

בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון השליטו על הכל, הפרה היתה נשמעת לחורש, והתלם נשמע לחורש, כיון שחטא אדם מרדו עליו... עד שלא עמד נח היו המים עולים ומציפים אותם בתוך קבריהם...

When Gd created Adam the First and empowered him over all, the cow listened to the plowman and the furrow listened to the plowman; when Adam sinned, they rebelled against him... Until Noach arose, water rose and flooded them in their graves...